

Velja v Ljubljani in

po pošti:

več let . . . K 180—
pol leta . . . „ 90—
četrt leta . . . „ 45—
za mesec . . . „ 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . „ 120—
četrt leta . . . „ 60—
za mesec . . . „ 20—

JUGOSLAVSKA

Za Ameriko:

celoletno . . . 4 dolarje
polletno . . . 2 dolarja
četrtletno . . . 1 dolar.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

z zaračunajo po
m prostoru in sicer
visok ter 55 mm
štor za enako i K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Italiji se mudi v jadranskem vprašanju.

Beograd, 26. maja. (Izvirno poročilo.) V parlamentu so se danes razširile vesti, da je dobila vlada od naše mirovne delegacije iz Pariza obvestilo, da sta prejela Pašić in Trumbić iz Rima povabilo, naj se vrne v Palanzo, da se obnove direktna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo. V beograjskih političnih krogih si razlagajo ta poziv tako, da želi italijanska vlada z ozirom na težaven notranjopolitičen položaj v Italiji čimprej kočati jadransko vprašanje.

Vlada pred parlamentom.

Beograd, 26. maja. (Izvirno poročilo.) Ob veliki napetosti poslancev in nabito polnih galerijah je otvoril podpredsednik nar. predstavništva dr. Ribar ob četrtem na pet 91. sejo nar. predstavništva. Zbornica je bila razmeroma dobro obiskana. Po odobritvi zapisnika in po odpravljenih običajnih formalnostih je predstavljal ministrski predsednik dr. Vesnić novo vlado in prečital nato obširno vladno deklaracijo. Ta povdar-

ja uvodoma, da mora vlada delati z vso hitrostjo in povdarja nato, da vidi vlada svojo glavno nalogo v tem, da izdela za kralj. SHS ustavo. Vlada mora izdelati načrt za novo ustavo in ga predložiti ustavotvorni skupščini takoj ko se sestane. Izjavo ministrskega predsednika sprejme zbornica z odobravanjem na znanje. Prihodnja seja bo dne 27. t. m.

države, bodisi v svojo tendenco, bodisi s svojim tonom in je pričakovati, da se bo ustavila v najkrajšem času — iz kabineta predsednika ministrskega sveta v Beogradu dne 20. maja 1920.

»Avala« je brzogovorna agnetura, ki jo je ustanovil v Beogradu francoski žid Moussed. Gotovo je, da ta gospod ni prišel med nas z namenom, posvetiti svoje moči nesebično naši novi državi, ampak da so ga vodili pri tem popolnoma sebični trgovski ožiri. Ravnotako je brezdvomno, da le predvsem gledal na to, kako bi uporabljal svoje mesto v interesu Fracije med nami, ne pa na to, da bi zastopal naše interese v Franciji. Kljub temu mu je šla naša vlada, ki le imela sicer glubša ušesa za vse predloge o izboljšanju naše poročevalske službe, vsestransko na roko. Mesto da bi zboljšala naravnost škandalozno poslovanje presbiranja, je do volila »Avala« nekaj monopol za poročanje v inozemstvo. Z zadnjem času pa je hotela iti še en korak dalje. Hotela je odstopiti »Avali« celo vso poročevalsko službo v naši državi sami. Samoumevno je to vzbudilo glasne in odločne proteste med vsemi jugoslovanskimi časniki. G. Mou-

ssed se je začel tresti za svoj profit, pa je bržčas naprosil francoskega poslanika za intervencijo. Drugače vsaj si ne moremo predstavljati neotesanega komunikeja, ki ga je izdal Vesnić. Prepričani smo, da bo re-agirala nanj vsa jugoslovanska javnost tako, kakor zasluži. Vesnićevih manir si nikakor ne pustimo dopasti. Mesto da bi storil svojo dolžnost in pojasnil zadevo, pa daje časopisni lekcije kakor malim solarjem. Dolžnost naših poslancev je, da nanče ministrskega predsednika parlamentarnega postopanja in da razkrijejo korupcijo, ki brez dvoma tiči za tem slučajem.

SPLOŠNA STAVKA NA BENEŠKEM IN V FURLANIJ.

LDU Trst, 25. maja. Glasom poročil tukajšnjih listov je izbruhnila v soboto v Karniji (videmsko okrožje) v Furlaniji in na Beneškem splošna

stavka v znak protesta proti veliki brezposelnosti in težavnemu gospodarskemu položaju, v katerem se nahajajo pokrajine, ki so trpele vsled vojnih dogodkov. Vse kategorije delavcev, vstevši železničarje, so se priključile stavki. Listi ne izhajajo.

ATENTAT NA LIJENINA.

LDU Beograd, 25. maja. Beograjski »pokret« je prejel nastopno brzojavko: Bruseljska »Volkszeitung« javlja iz Moskve, da je pred nekoliko dnevi vojak iz revolverja streljal na Ljenu in ga na roki ranil. Napadalec je bil aretiran, množica pa je šla na kolo dvor, kamor so spravili atentatorja, in zahtevala, da se izpusti. Ob enem je šla na vlado deputacija meščanov, ki je zahtevala, da se napadalec izpusti. Kmalu nato so ga izpustili. Isti list javlja, da boljševiska »Pravda« potrjuje vest o atentatu na Ljenu.

Balkanizacija carinske uprave.

Žalostno, a splošno znano dejstvo je, da narašča po hrvaškem in slovenskem ozemlju neka animoziteta proti Beogradu kot centru naše uprave. Centralizem šteje danes v slovenskih in hrvaških pokrajinah mnogo manj pristašev, kakor jih je imel še pred letom dni. Praktično izvajanje centralistične uprave je vsled svoje nesposobnosti rodilo tak odpor, da lahko povzroči, ako ne pride do skorajšnje korenite remedure, naravnost protidržavne pojave. Velika večina prebivalstva gotovo nima ničesar proti centralističnemu uradam, kakor tudi nima predsodkov proti hrvaškim ali srbskim nameščencem v teh uradih. Način pa, kako ti uradi in zlasti nekateri uradniki poslujejo, jih je temeljito diskreditiral, ponekod pa celo naravnost osovražil. Zlasti velja to za one panoge javne uprave, ki so bile poprej v rokah protežiranih slojev Avstrije in Madžarske, in v katerih torej mi nismo imeli svojih uradnikov, zlasti ne najvišjih. Ta mesta so morali naravno v prvi vrsti zasedati uradniki iz bivše Srbije, ki je kot suverena država imela vzgojenega in izšolanega več osebja.

Tu se maščujejo grehi stare malomeščanske srbijske politike. Srbija ni poznala uradniškega stanu v smislu zapadnoevropskih držav. Uradniki so bili več ali manj odvisni od političnih strank in so se smatrali v prvi vrsti za eksponente svojih strank. Pri svojem poslovanju zato

niso gledali na to, da bi si pridobili zaupanje prebivalstva, ampak so skrbeli le, da je bila njihova stranka ž njimi zadovoljna in jim v nagrado nudila čimboljši avanzma. Ta nemoralni sistem je v prvi vrsti gojila radikalna stranka, ki ga poskuša vzdrževati tudi sedaj. Znano je, da so radikalci, ko je prišlo na krmilo ministristvo Protić-Korošec, odstranili vse uradništvo v Srbiji, ki ni bilo radikalnega mišljenja, in ga nadomestili s svojimi pristaši. To metodo hočejo uvesti — in to je največje zlo — tudi pri nas, ki smo bili dosedaj vajeni, smatrati uradnike za nastavljenice države in prebivalstva, ne pa političnih strank.

Posledice te nesrečne radikalne politike se nam kažejo najjasneje v neznosnih in pogubnih razmerah, ki so zavladale našim carinarnah. Carinska stroka je ena izmed tistih, ki so si jo izbrali radikalci v svojo domeno, kjer smejo ukazovati in gospodariti kakor se jim zljubi. To svoje gospodstvo so si znali ohraniti do danes. Postopajo pri tem zelo metodično in sistematično. Predvsem so že meseca marca l. l. razširili carinski zakon in tarifo na vso državo. To razširjenje bi moralo v smislu dotičnega ministrskega sklepa veljati samo za organizacije carinske službe, dočim naj bi ostali za osebno pravno vprašanje v veljavi dotikratni predpisi. Radikalci pa, ki so imeli v svojih rokah vrhovno vod-

stvo carinske uprave, se za to omejitev kratkoma niso brigali, ampak so si prilastili polno in neomejeno dispozicijo tudi nad uradništvom. Praznih mest niso razpisovali, ampak jih oddajali kar pod roko, seveda samo svojim pristašim. Vsa odločilna mesta pri centralni carinski upravi so oddali le izrazitim zastopnikom radikalne stranke. Za generalnega ravnatelja so takrat imenovali že vpokojenega carinskega uradnika S. Kukića, o katerega strokovni zmožnosti se nikomur niti sanjalo ni, za pomočnike pa ljudi enake vrste. Niti eden Slovenec ali Hrvat, pa tudi noben Srbojanec ne-radikalec ni bil imenovan.

Kmalu nato so zasedli na enak način izredno važna mesta carinskih inšpektorjev, ki imajo nalogo nadzorovati poslovanje carinskih uradov po celi državi. Vseh deset mest so zasedli s svojimi »strokovnjaki«. Ti so šli takoj na delo, da radikalno izčistijo carinske urade. Naprej je bilo treba odpraviti slovenske in hrvaške uradnike, ki v svoji poštenosti in strokovni sposobnosti niso imeli smisla za manire te gospode in so ji bili zato na potu. Inšpektorji so proglasili vsakega posameznika izmed domačih uradnikov v carinarnah — mnogo jih že itak ni bilo — kratkoma za nezmožnega, za delomrzneža, za nestrokovnjaka itd. Posrečilo se jim je, da so na ta način ogabili carinsko službo mnogim izbornim slovenskim in hrvaškim uradnikom, ki so zapustili carinsko službo in si poiskali kruha drugod. One pa, ki so imeli večjo odporno silo, so začeli drugega za drugim pod najrazličnejši pretežami meniti nič tebi nič metati iz službe. V prvi vrsti so odstranili seveda slovenske in hrvaške upravnike, t. j. voditelje uradov. Vsa prazna mesta so zasedli s radikalnimi emisarji. V Zagrebu komandira carinarje neki Božić, v Ljubljani Acimović, v Sarajevu, Sisku, Mariboru in povsod drugod tudi same radikalne kapacitete iz Srbije.

Vsi protesti proti tej naraščajoči balkanizaciji carinske uprave so ostali dosedaj zaman. In vendar so ti radikalni strankarji, ki po veliki večini nimajo niti najmanjše zmožnosti za svoj poklic oškodovani in še dnevno oškodujejo s svojim borniranim birokratizmom našo trgovino in industrijo, ter s tem državo samo za ogromne svote. A centralna carinska uprava molči in se ne gane. Zato je skrajni čas, da vlada in Na-

PROTIĆ V LJUBLJANI.

Minister za konstituantno Stojan Protić je dospel včeraj ob dvanajstih z avtomobilom iz Zagreba v Ljubljano in je popoldne posetil predsednika deželne vlade za Slovenijo dr. Brejca. Danes bo obiskal več ljubljanskih politikov.

ŽELEZNICA BEOGRAD-SARAJEVO-SPLIT.

Zagreb, 26. maja. (Izvirno poročilo.) »Domovina« poroča iz Beograda, da je stavila neka velika angleška finančna družba ministrstvu saobračaja ponudbo, da zgradi v najkrajšem času normalnotržno železnico Beograd-Sarajevo-Split, in tako zveže našo prestolico z morjem. Pogoji so baje taki, da obstoji velika možnost, da jih vlada sprejme.

VESNIĆ BRANI FRANOSKE ŽIDE.

LDU Beograd, 25. maja. Pred nekoliko dnevi se je začela ostudna kampanja v enem delu našega tiska proti G. Moussedu, ravnatelju informacijske pisarne »Avala«. Taka popolnoma neopravičena kampanja škoduje ugledu našega tiska in naše

VERA.

Roman.
(Dalje.)

»Vam na čast, milostiva, in pa da vidijo moji podaniki, kako se je vrnil njih knez k življenju in veselju. Ali bi bilo indiskretno vprašati, kakšna je ta dvorna toaleta?«

»Ne, ne — vlečka in život sta iz rumenega brokata z vvezanimi cvetlicami, obrobjena s sokolovino; obleka sama pa je iz belega atlasa, spredaj in zadaj okrašena z zlatimi vvezinami; izrezek života je tudi obšit s sokolovino, a namesto rokavov so majhni sokolovi repki. Prekrasna je.«

»Brez dvoma — prava kneževska toaleta.«

Pri teh besedah je mahoma zardel in zopet je začel nervozno igro s parfimiranim robcem.

— Kaj mi je, kaj ga tako vznemirja? Vsak hip je drugačen. Zanimiv mož — si je mislila Vera.

Še nikoli se ni ta blazirana, vsega prenasličena svetska dama česa tako veselila, kakor jahanja s knezom; naravnost hrepenela je po teh izletih. Da, one dneve je celo vstajala jako zgodaj, da se je mogla opravljati na najrafiniranjši način, a bila je vendar točno gotova.

Čudila se je, da se izletov ni več

udeleževal pobočnik, nego ju je spremljal konjušnik. Ni si mogla misliti, kaj bi bilo vzrok temu. Ko bi bila vedela, da je ona sama kriva malega odtujenja med knezom in njegovim zvestim adjutantom, bi jej bilo to gotovo veliko zadoščanje, ker je Dernhofa sovražila.

Pobočnik je mnogo trpel zaradi tega, saj je bil njegov ljubljani gospod v zadnjem času čestokrat osoren in hladen do njega. Iskal je pretežve ter je prosil, naj ga knez oprostí teh skupnih izletov. Tedaj pa se je vladar nakrat ves izpremenil, bil je zopet milostiv, dober in poln zaupanja. Danes, ko je Dernhof razmišljal vse to in se vdajal težkemu, skrbipolnemu razglabljanju, ki so ga povzročile nekatere knezove opazke, ga je iznenadil knezov telesni zdravnik dr. Kraus.

Starejši, jako priljudni in malo drastični gospod, pri tem pa srčno blag, pameten in zvest, ga je nagovoril po svoji stari navadi nekoliko vroče krvo:

»Kneza ni doma? Že zopet pri Sepanovi kaj? Nič mi ni všeč! Žila je razdražena, srce bije nepravilno, a njegovo razpoloženje je vsak hip drugačno. Tudi sem vas prosil, ljubli stotnik, da kontrolirate njegove cigarete. Knez puši močno sorto — to poznam na gotovih znakih.«

»Temu ne morem odpomoci, ker doma knez ne kadi te vrste.«

»Pa kakšen peklenški vonj je to.

ki ga uporablja! To je strup — strup zanj.«

»Tudi tega ne morem izpremeniti.«

»S svojimi kratkimi odgovori me tirate v obup, Dernhof.«

»Obžalujem.«

»Ta ruski škrt — bes ga plentaj — ta je vsega kriv, kaj ne?«

»Ne morem presojati.«

»Zdi se mi, da se je tudi vas lotila ruska mrzlica, — kaj?«

»Gospod doktor, ne ljubi se mi zbijati šale.«

»Na, na, na — nikar se takoj ne jezite! Saj se vendar razumeva in skrbiva oba za našega premilostnega gospoda. Ali veste, da govore po mestu to in ono? Zanimanje knezovo za Sepanovo je javna tajnost, vse govori o tem, in na njej ne puščajo niti lasu dobrega.«

Gospa doktorjeva je bila v tej stvari ena najhujših.

»Kako bi tudi moglo biti drugače, ko se niti najmanj ne zmeni za to, kar pravi svet. O, do grla sem že sit tega.«

»Še nekaj, ljubi Dernhof. Pripočel sem njega Svetlosti popoln mir, tedaj pa je vzevil, da o tem ne more biti govora. Najprej je dvorní bal, potem pa — poslušajte me — mora potovati k velikemu vojvodu. Kaj, za božjo voljo, ima iskati ondi? Saj se s svojim štrlcem niti pol ure ne more razumeti, in hrepenenja po princesi

Margareti ga menda tudi ne vleče tja.«

Pobočnik je pobledel do ustnic in molčal.

»No, ali se vam kaj zdi? Nikar me ne puščajte tipati v popolni temi! — Odgovoren naj bom za knezovo zdravje, o njegovih zasebnih zadevah mi pa ničesar ne poveste.«

»Gospod doktor, in če bi šlo za knezovo življenje, mi nalaga čast, da molčim.«

»No, pa dobro! Zgodi naj se, kar koli, jaz si umijem roke! Toliko vam lahko povem: kmalu doživimo strašen živčni napad. Zbogom!«

Nekaj časa sem je bilo Verino razpoloženje popolnoma izpremenjeno; bila je tako neznosna in muhasta kakor še nikoli, obitelji Bárova bi vedela o tem mnogo povedati:

Tudi današnji dan je potekal v znamenju te zle volje. Temu se je pridružilo še dolgotrajno deževno vreme, tako da ni bilo misliti na jahanje.

Popoldne je ležala več ur na otomanu, ne da bi brala, potem je tekala slabe volje in razdražena po sobi semintja; včasih se je ustavila pri oknu, nato je začela iznova korakati po sobi.

»Ali ne bo tega dežja nikdar konec? — Dela me bedno, žalostno — oh, kaj še vse! Tega sploh ni več mogoče vzdržati. In ta enoličnost —

kako dolgo že nisem videla kneza! Eden—dva—tri—resnično, že šesti dan je minil! Jutri pride k čitanju — upam, da bom do takrat že bolje razpoložena.«

Začela je s prsti po šipi bobnati. »Ali bi šla k Agati? — Non, non, vedno me vprašuje, kaj mi je, pa še sama ne vem — ne vem! Butnila je lahno z nogo ob tla. »Oh, mamino pismo preberem še enkrat — morda dobim domotožje.«

Vzela pa ni pisma, marveč knezovo sliko, ki je stala poleg, in nasmeš tej je zaokrožil okrog uš.

»Kako malo sličen je na tej sliki. Njegovega pogleda, njegovih živih potez ne more izraziti. Ali mu bo ju tri boljše kakor zadnjič?«

»Oh, — z nestrpnostjo kretno je postavila fotografijo zopet nazaj — torej mamino pismo — kakšne pojme ima o nemških razmerah — kako to piše: »Mon enfant, zdi se, da te knez obožuje, ali te vzame za ženo?« — Preneumno! — In če bi mogel — ali bi hotela jaz?«

Besna je vrgla pismo od sebe. »Ah, sita sem, vsega sita, najraje bi šla domov! — Domov?« — Sedla je na stol in zrla predse. »In če bi mi rekli: »Pojdi domov, že s prvim vlakom se lahko odpelješ!« — ali bi šla? — Non, non non! Oh, človek bi zblaznel! To nerazpoloženje, ta dež — najbolje je, da ležem zopet na zofo in kadim...«

(Dalje prih.)

rodno predstavništvo razčlenjeno to gnezdo strankarske korupcije in da pridejo v vodstvo carine nesebični, poštenu in zmožni strokovnjaki brez ozira na politično ali plemensko pripadnost. Drugače ne bomo nikdar prišli do reda v carinski upravi.

Iz politične psihologije.

Češki politik Rieger je napisal leta 1861. v svojem francoskem spisu „Les Slaves d'Autriche et les Magyars“, govoreč o koncu Avstrije, pomenljive besede: „Ko se zruši tako visoka palača, bodo njeni drobtini padli zelo daleč.“

Leta 1918. je padla ta ogromna bastila, ki je vezala mnogo narodov v gospodarsko in politično enoto. Motil bi se, kdor bi mislil, da so ti narodi takoj postali svobodni, ali da se izrazimo natančneje: neavstrijski. Znamo je moč navade, ki jo je polagoma premaga moč volje ter pritisk novih razmer. Posledice tako važnega stanja, kakor je večstoletno skupno življenje raznih narodov, zapuste učinke v nešteti poznejših pojavih, trepetajo kakor zvok zvana se dolgo potem, ko je minil vzrok ali povod. Tako se tudi danda našnji srečujemo z nešteti pojavi, ki so do celice naravna emanacija tistih snovi, s katerimi so narodi — prostovoljno ali neprostovoljno — gradili svojo preteklost in ki tvorijo nekako sosedilno v narodni duši.

Sile, ki so razkrajale podonavsko monarhijo, ki so pripravljale neizprosno pogin temu velikemu političnemu telesu, se v svojih učinkih pojavljajo še danes in bodo trajale tako dolgo, dokler jih dinamika nasprotnih sil ne uniči. Dve sili: razkrajanje in ustvarjanje se borita in polagoma izravnavata v mišljenju čuvstvenih narodov in njuna borba je tisti globoki potres, ki se od časa do časa javlja na tleh socialnega, gospodarskega in političnega življenja.

Mi smo upravi posuti z „drobtinami“, kakor je imenoval Rieger posledice razpada stoletnih vezi narodov. Zato najdemo po vsej Srednji Evropi analogne pojave, enaka znamenja iste bolezni. Z propadom avstro-ogrske monarhije je propadla tudi velika ideologija, katera je bila milijonom spoznanje in dogmatična resnica. Mnogi: nimajo zgolj vere o nadnaravnem svetu, marveč imajo tudi vero o naravnem svetu, ki ni nič manj mistična nego vera v nadčutne pojave. Mnogi ne poznajo države, družbe, one vernijejo v državo, družbo. Odtod tudi tukaj toliko krivih vez, ki pa niso nič manj važljive nego priznane resnice.

Nam preostane samo to, da v lastnem narodu čim bolj razvijemo in dvignemo pozitivni čut, da podpremo ustvarjalne sile in tako pospešimo konec onih razkrajalnih sil, ki so upropastile večstoletno politično tvorbo, koje dediči smo postali. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da naše množice hočejo vero v državo, hočejo novo ideologijo, ki ni od danes do jutri, ki stremi za absolutnim. S tega stališča ni mogoče opravičiti ozkega separatizma, ki podpira razkrajalne sile in ovira narodno dušo v iskanju novih skrivnostnih vidikov. Vere pa ni brez ideala: zato je treba vedno in povsod propagirati ideal velike, močne, enotne jugoslovanske države, ki ima va-

jeti Balkana in ki širi svojo ekspanzivno silo na Vzhod...

Zakaj — ljudstvo je vedno šlo samo za velikimi vabami. Zato gre tudi za komunisti, ki mu slikajo in obljubljajo zemeljski paradiz. Ljudstvo noče enostavnih spoznanj, marveč stremi za mističnimi dajavami, ker le na potu za njim lahko izživi svojo ustvarjalno moč. Ignorant.

Uspehi ruske militarizacije dela.

Italijanski „Messaggero“ prinaša poročilo svojega dopisnika iz Kodanija, Virginija Gayde, ki piše o gospodarskem položaju v sovjetski republiki. Gayda poroča: Priznati je treba, da teška gospodarska kriza, v kateri se danes nahaja Rusija, ni posledica Ljeningovega režima, kar bi posebno rada dokazala protiboljševiška propaganda. Gospodarska kriza je v Rusiji obstojala še pred vojno, v vojni se je razširila, za časa revolucije pod Kerenskijem in Lavovom pa se je razmahnila. Ljening je res naglašal, da more rešiti Rusijo iz tega gospodarskega brezdanja samo diktatura proletariata. S svojo parolo je tudi izvel preobrat, toda v dveh in pol letih sovjetske vlade ni mogel preprečiti procesa vsesplošnega razpadanja ruske produkcije. Tudi najradikalnejša sredstva da se uredijo ekonomske razmere, niso imela velikih uspehov.

Obnovitev dela v Rusiji je poverjena Trockemu, ki mu vsakdo priznava sposobnost upravnika in organizatorja, kar je dokazal tudi z organizacijo vojske. Trocki je vzel za pomočnika Krasina, sedanjega voditelja ruskega gospodarskega odposlanstva v Kodaniju, ki je kot izveščen tehnik služil v raznih nemških podjetjih. Poleg Krasina je Trocki zbral okoli sebe še več strokovnjakov-inženirjev, ki pa so po večini pristaši starega režima. Glavna ideja obnove akcije se je razpravljala v gospodarskem sovetu. O nji je govoril Ljening, ki je predlagal, da se zamenja stroje, ki so pokvarjeni, ali ki jih spleh ni, z ročnim delom. Da se to doseže, naj se poboljša delavcem hrana. Z delom se je že začelo. Najprej so začeli uvažati nadure. Pozneje so ukinili praznike, toda vse to je bilo premalo. Trocki je izjavil v nekem poročilu, da se produkcija, katero država neobhodno potrebuje, ne da dvigniti brez splošne mobilizacije. Popisali so torej ljudstvo, z namenom, da se ugotovijo elementi, ki pohajkujejo te elemente so z vojaško disciplino prisilili na delo v različnih podjetjih. Že v februarju je Ljening podpisal ukaz, da se mora sedma armada, ki se je borila proti Judenu in Estoncem, mesto da bi se poslala domov, preurediti v armado dela. Bivše delavce so delegirali v tvornice, ne da bi jim dovolili izbirati posel in bivališče. Zanimivo je dejstvo, da se je v prvi polovici prejšnjega stoletja za časa reakcije Aleksandra I. poslužil enake metode carjev miljenec knez Arakijeve, ki je uvedel sličen sistem militarizacije pri obdelovanju zemlje.

Gayda razpravlja dalje o uspehih militarizacije dela in razmotriva, v koliko je produkcija padla in v koliko se je dvignila. Iz njegovega poročila izhaja, da je 1918. leta

boljševiška vlada prevzela v lastno režijo 1225 industrijskih podjetij, ki so bila dotlej zasebna last. Do leta 1920. je vlada upravljala 4000 podjetij, ki predstavljajo veliko in srednjo rusko industrijo. V Moskvi je ena edina tvornica ostala nenacionalizirana, ker so se nacionalizaciji uprli delavci, vsled česar je morala vlada od svoje namere odnehati. Od omenjenih 4000 konfisciranih in nacionaliziranih tvornic, katere upravlja sovjetska vlada, pa jih je v obratu samo polovica, ker vlada nima na razpolago ne dovolj strojev ne dovolj ljudi, zlasti takih, ki bi bili zmožni za vodstvo in za kvalificirano delo. Prenagljena nacionalizacija industrije. Se le, če se bo ideja militarizacije izvedla konsekvantno, bo mogoče to škodo malo popraviti.

Zborovanje delegatov Nar.-socialne Zveze.

Na binkoštni ponedeljek se je vršilo v magistratni dvorani redno letno zborovanje delegatov Narodno-socialne Zveze. Zborovanje je zopet pokazalo, da ima NSZ v svojih vrstah organizirano naizvednejše slovensko delavstvo. Zborovanje je otvoril predsednik g. Juvan, ki je v svojem poročilu podal splošno sliko o položaju slovenskega delavstva. Posledice svetovne vojne je občutilo najbolj delavstvo. Nezmoglost raznih vlad in takozvanih ljudskih zastopnikov je kriva, da delavstvo ni in ne more biti zadovoljno z današnjimi razmerami. Delavstvo ima še veliko zahtev, katere bo mogoče uveljaviti le potem svojih strokovnih organizacij, ki so zgrajene v pravem delavskem in narodnem duhu. Razni elementi so se vgnjezdili med delavsko ljudstvo, ga navažali s svojim hujkanjem v nepremišljene stavke, in posledice smo videli 24. aprila, ko je tekla nedolžna delavska kri na Zaloški cesti. Delavci morajo obračunati s takimi „voditelji“ in jim obrniti hrbet. Obširno tajniško poročilo je podal g. Tavčar. Omenja važnost organizacije za delavstvo, ker le porom iste pride delavstvo tako daleč, da bo enakovreden član človeške družbe. NSZ zahteva, da bodo delavci soudeleženi na dobičku produkcije in od te zahteve ne bo odstopila niti za korak. Naš človek naj ima pravico do kruha na domačih tleh in ne razni privandranitci. Dalje omenja razna mezdana gibanja, katere je vodila NSZ. Intervencij in posredovanj je imela NSZ tekom preteklega leta 242. Podružnic ima NSZ 24 z 4178 člani. Končno pozivlja na disciplino in delavsko solidarnost z željo, da se vse zavedno narodno delavstvo združi v NSZ. Blagajnik g. Zupan poroča o blagajniškem stanju, iz katerega je razvidno, da je imela NSZ v pretečenem letu 183.152 K 38 vin denarnega prometa. Podpor v boleznih in brezposelnosti je izplačala 49.392 K 15 v. Po priporočilu g. blagajnika se sprejme predlog, da se poviša članarina in sicer za I. razred K 1— za II. razred K 2— in III. razred K 3 tedensko in se temu primerno tudi povišajo bolniške in brezposelne podpore. Imenovan nadzorstvenega sveta poroča g. Kozinc, da je nadzorstvo blagajniške knjige pregledalo in jih našlo v vzornem redu. Pri volitvah v vodstvo NSZ so bili izvoljeni kot

predsednik g. R. Juvan, tajnik g. A. Brandner in blagajnik g. I. Zupan.

Po volitvah v upravni odbor in nadzorstveni svet zaključni predsednik ob eni popoldne lepo uspelo zborovanje.

Beleške.

„Avala“.

G. Vesnić je sprejel pred kratkim zastopnike domačega tiska, ter jim rekel to-le: „Kritizirajte odkrito, vedite pa in verujte vedno, da bomo delali v dobro našega zedinjenega naroda nad osebnimi in nad strankarskimi interesi, ki se morajo staviti v službo splošnega dobrobita naše domovine.“ Tako LDU iz Beograda 18. maja t. l. Isti LDU prinaša pa včeraj ferman istega Vesnića, naj se nikakor več ne piše protidržavno — t. j. ta hip proti agenciji „Avala“.

Naša vlada nam itak vedno le govori o osnutkih, o namerah, o načrtih itd., nikdar še do danes pa nam ni ta vlada, oziroma njen presbiter predložil v „zaželjeno kritiko“ teh osnutkov itd. Kolikor nam je izpod roke znano, so naši novinarji že davno predložili v odobritev v Beogradu načrt poročevalske službe. Do danes nam je enako izpod roke znano, da niso odobreni niti proračuni, da se mešetarji in trga pri vsaki po-

samezni točki novinarskega načrta, da vlada sploh ne upošteva domačega poročevanja, pač pa plačuje iz svojih sredstev nameščence židovske (to besedo namenoma podčrtamo) agencije „Avala“, priznava agenciji vse prvenstvo državnih pogovorov in monopol za poročanje v inozemstvo. Kako in kaj poroča „Avala“, nam pri teh razmerah ni mogoče kontrolirati, pač pa lahko izrečemo svoje nezaupevanje vsakemu tujemu poročanju iz naše države po žalostnih skušnjah, ki smo jih imeli z raznimi švicarskimi in drugimi agenturami.

Nikakor ne moremo umolkniti na ta apel g. Vesnića. Agence „Avala“ za nas, ki nam je sedanjí premier priznal pravico kritike, ni in ne bo nikdar sakrosanktna. Tako si zapadne agenture lahko izposlušajo privilegije v afriških kolonijah, ne pa v Jugoslaviji. Če je za agence „Avala“ interveniral pri beograjskem kabinetu francoski poslanik, ne sledi, da bomo mi jugoslovanski časnikarji posnemali Vesnića in padli s stolca vznak. Pariz, London in končno še Rim si lahko ustanove na tak način svoje agenture kje pri Botokudih, ne pa pri nas. Zaenkrat smo še svobodni, neodvisna država in če ne zna tega varovati najvišje vladno reprezentativno mesto, smo dolžni nastopiti mi javni kritiki. In o tem se bomo še pogovorili.

Jugoslavija.

Izgredi v okupiranem ozemlju.

LDU Trst, 25. maja. V proslavo 24. maja, pete obletnice napovedi italijanske vojne so se vršile včeraj v Trstu, Pulju in Gorici nacionalistične manifestacije. V Trstu je bil v gledališču Rossetti javen shod, katerega se je udeležilo po listu „Laboratore“ 1500 oseb. Po shodu je priredilo okoli 2500 oseb obhod po mestu, med katerim je prišlo do več spopadov med nacionalističnimi demokrati in med mazzijanci in socialisti. V Gorici je bil na Oslavju odkrit spominski obelisk.

Splitsko pevsko društvo „Zvonitir“ je prišlo v Beograd in bo noč v dvorni kazini koncert, na katerem bo sodeloval tudi orkester kr. garde.

Dvorna godba kr. garde je praznovala danes svojo slavo v spomin ustanovitve kr. garde leta 1838.

Umrli je v Beogradu narodni poslanec Milan Lekić.

Uredba vseučilišč. Regent Aleksander je podpisal naredbo o izmenjavi in popolnitvi v splošni uredbi vseučilišč.

Razna poročila.

Carnegileva ustanova za obnovo Evrope.

LDU Washington, 25. maja. Kolegij Carnegileve ustanove, ki ji je smoter okrepitev mira, je sklenil, odmeriti 500.000 dolarjev za obnovo razdelanih pokrajin v Franciji, Belgiji in Srbiji, 100.000 dolarjev pa za obnovo biblioteke v Louvainu (Loewen).

Nadaljevanje izgrediv v Sleziji.

LDU Dunaj, 26. maja. Kakuo poročalo listi, se na vzhodno-sleziskem plebiscitnem ozemlju nadaljujejo nemirni navzile prekomu sodu. Pri politiku navala na Društveni dom v Dombrovi in na tamošnje pristavo se je vnel boj s puškami; več oseb je bilo hudo ranjenih. Stavka poljskih rudarjev se nadaljuje. Iz strahu pred sabotažnimi čini so nehali delati štirje rovi s češkimi delavci.

Nova vlada v Mehiki.

LDU Washington, 26. maja. Po poročilih iz Mehike je bil general Ruerta izvoljen za začasnega predsednika z 224 glasovih proti 23 glasovom.

ki so bili oddani za generala Gonzalesa. Pogreb generala Carranza se je vršil v nedeljo v rodu. Bivši poslanik v Londonu Bonifas je bil imenovan državnim tajnikom za notranje posle. Fontes pa generalnim ravnateljem državnih železnic.

Češka vlada samo provizorična.

LDU Praga, 25. maja. Socialno-demokratsko „Pravo Lidu“ in agrarski „Večer“ pišeta, da je novi kabinet provizoričen in da bo vodil posle do jeseni, ko se pričakuje rekonstrukcija.

BORZA.

LDU Dunaj, 25. maja. Valuta, marke 506, švicarski franki 3325, francoski franki 1350, italijanske lire 975, angleški funti 730, dolar 180, Praga 394-416, čehoslovaške krome 396-418, novi dinarski bankovci 600-650.

LDU Zagreb, 26. maja. Dolarji 10.200-10.60, avstrijske krome 58-60, 20kronski zlati 430, angleški funti 470-490, francoski franki 880, nemške marke 295-298, italijanske lire 625.

Pismo iz Skoplja.

Skopje, stara prestolnica cara Dušana, je trgovsko središče stare Srbije in Makedonije. Tam se shajajo trgovci iz Niša, Leskovca, Zitnega Ovčjega polja, slavnega Kosovega in iz rodovitne kotline Metohije. Cincari (Grki) iz Tetova in Albanci iz Debra prinašajo svoje izdelke na skopljanski trg. Da ne manjka zvitihi grških kupcev iz Soluna, menda ni treba povdarjati. Skopje čaka brezdvomno še lepša bodočnost. Škoda samo, da se vodilni mestni faktori tega premalo zavedajo, in da tudi drugi činitelji ne vrše svojih dolžnosti, ki so za Skopje kot trgovsko središče izredno važnega pomena.

Tulec, ki obišče Skopje prvič, se ogleduje čudno okoli sebe. Videl sem Dušanovo prestolico leta 1917. V mestu ni opaziti nobenih bistvenih razlik: opaziti je le to, da so nekateri še bolj opušteni in v slabšem stanju nego sedemnajstega leta. »Soldatenheim«, ki so ga svoj čas vzdrževali Nemci za svoje vojaštvo, je danes skopljanski oficirski dom. Tudi sicer se opaziti v Skopju sledove nemškega in avstrijskega gospodarstva na Balkanu.

Skopje ima tudi svoje gledališče, ki je bilo zgrajeno pred nekaj leti. Žal se za njegovo opremo premalo brigalo. Sedaj se igra v leseni

baraki, kjer je bil poprej nemški kino. Električna centrala tudi še ni v redu in napolnjenost razsvetljavo daje zaenkrat še vedno parna elektrarna. Nasploh se opazja v Skopju preveč mrtvila, in človeku se zdi škoda, če pomisli, kaj vse bi se dalo aapraviti iz tega kraja.

Najlepši ulici v Dušanovi prestolici sta Kralja Petra ulica in ulica regenta Aleksandra. Ostale ulice in ceste so v slabem stanju. Poleti se kadi po njih prah, pozimi pa je na njih globoko blato. Kanalizacija in vodovod Skopje še pogreša; vsaka hiša ima svoj vodnjak.

Z ljubljanskim Tivolijem se skopljanski park ne more meriti. Parka Skopje namreč nima. Torej niti od daleč ničesar, kar bi človeka spominjalo na ljubljansko šetališče.

Večina hiš v Skopju je zidana iz nežgane opeke. Stavbe so zato precej nemoderne, toda prebivalstvo se za to malo zmeni. Zadovoljno je v njih samo da ima dovolj kruha, luka in kislega mleka. Za druge udobnosti mu je malo mar.

Skopljansko prebivalstvo je mešano. Preprostejši sloji se nazivajo kratko Makedonce; med njimi so Srbi in Bolgari ter velik del španjolskih židov, ki imajo vpliv posebno na trgovino. Na promenadi vidi človek lahko polno mladih Jevrejk (židovk), ki se od ostalega prebivalstva razli-

kujejo po razkošju v vsakem pogledu. Stevilno so v Skopju zastopani Cincari ali Vlasi iz južne Makedonije. Po tipu in stasu so zelo podobni našim Primorcem. Tudi Turkov je nekaj v mestu: večji del jih je pribežalo iz Bosne, da se je ognil vojaškemu terorju v domači deželi. Ti begunci so našli v Skopju svojo drugo domovino. Manj je v Skopju Albancev, dovolj pa je ciganov, ki so, kakor povsod, neizbežen privesek vsakega blvskega turškega mesta in vasi.

Industrija je v Skopju slabo razvita. Pred vojno je imelo mesto eno samo opekarno, ki je morala preskrbovati z opeko celo svojo okolico. Poleg opekarne je bila tudi mala tvornica za lopate in še trije mlini. Ti še danes obratujejo, in predstavljajo več ali manj vso industrijo v središču Makedonije.

Izmed kulturnih institucij naj omenim univerzo, ki se v kratkem otvori, dalje učiteljske, ki se nahaja v neki dvonadstropni zgradbi. Na tehničnem polju bodo imeli Srbi v Skopju še mnogo dela, predno bo mesto odgovarjalo vsem zahtevam, ki se ji dandanes stavi na trgovsko tako važen kraj kakor je središče Makedonije.

Trgovino imajo v rokah židje, ki po večini sedijo na starih tirih in ne izdajo ničesar. V Solun se izvažajo

Skopja velika množina surovih kož, ki romajo na Angleško in Francosko, da pridejo od tam zopet nazaj na beogradski trg v obliki modernih pariških čevljev, ki se tukaj prodajajo za visoke vsote.

Zivil je v Skopju in okolici dovolj Kosovo je v turških časih izvažalo žito celo v Carigrad. Jako bogata žitnica je zlasti Ovčje polje, Bitolska kotlina in dolina ob gorenji Strumici. Pšenica stane danes na trgu 6.80 K, za praznike je stala K 5. Masti dobiš kolikor hočeš po 60 K kg. Drago je samo mleko, ki stane liter K 15. Toda ako računamo vse te cene v dinarjih, ki so tukaj kupovalno in plačilno sredstvo, izginejo vse na videz visoke cene, in življenje primeroma ni drago. Resnično drago so samo tovarniški izdelki, posebno železo, jeklo in les. Surovo jeklo se prodaja po 60 K kg, kubični meter desek pa stane od 800 do 1000 dinarjev. Industrijski izdelki so dragi še posebno radije, ker primanjkuje v mestu in okolici pravih izvežbanih rokodelcev.

Železnica od Beograda do Skopja ni v dobrem stanju. Nemci so pri svojem umiku porušili in razdelali vse mostove in kolodvore. Proga se samo polagoma popravlja. Blago, ki ga je treba v Skopje uvažati, potuje iz Beograda včasih po cele tri mesece. Seveda so pri takem dolgem po-

vanju le redki trgovci, ki prejmejo vagonne blaga tako polne, kakor so bili naloženi na mestu, kjer se jih je odposlalo.

Podjetnim mladim Slovencem, posebnim trgovcem in obrtnikom bi svetoval, da se naselijo v Skopju. Dela je dovolj, treba ga je samo polskati, zato pa je treba imeti nekaj inicijative, pridne roke in nekaj obratnega kapitala. Zlasti primorski beguncem si tukaj lahko ustvari novo domovino. Kdor bi računal z naselitvijo v Skopju na stori prav, če si poprej nekoliko ogleda mesto, da spozna tukajšnje razmere. Informacije dobi pri trgovski agenturi Nikolić, ki mu bo rade volje pomagala v vsakem oziru. Lep denar bi zaslužil gostilničar, ki ima nekaj kapitala; da se na Balkanu dobro zasluži, lahko pove Kenda, ki je bil v Sofiji.

Podnebje v Skopju je precej vroče. Sneg ne zapade skoraj nikoli, zato pa je več dežja, poleti dosti prahu in komarjev. Sedaj vlada n. pr. ljubljanska avgustova vročina.

Skopljanska okolica je precej enolčna. Gozdov ni v bližini, pač pa je polje bogato in izborno rodi. Ječmen je bil v klasu že koncem aprila. Zelenjava zelo dobro uspeva, samo škoda, da se premalo kultivira.

Skoki Skopje teče Vardar, ki prihaja izpod snežene Šare planine in se obrača mimo Ovčjega polja na jug.

Dnevne vesti.

— **Zganjetoš in oblastvene odredbe.** Vključ strogim odredbam deželne vlade v Ljubljani, s katerimi se prepoveduje točenje žganih piščal po vsej Sloveniji brez izjeme, nahajajo se še vedno zunaj na deželi, posebno pa v središču glavnega mesta skrivna zakotna zavetišča zganjivcev, katerim se oddaja žganje vsaki čas in v poljubni meri, to se pravi do pijanosti. Dotičniki se za uradne prepovedi deželne vlade in policijskega ravnanja sploh nič ne brigajo; menda bo potreba v ta skrivališča z energično roko poseči in vsa zadeva z drugo lučjo obelodaniti. Dotičnim prizadetim za danes toliko v svarilo, drugič pridemo z imeni na dan, da se bodo enkrat privadili javnega reda.

— **Prekmurški poljski delavci.** Na naš svoledni poziv se je odzvalo nepričakovano veliko število posestnikov, ki so prosili za prekmurške poljske delavce. Vseled neurejenih razmer se pa vsa akcija ni posrečila, zato smo jo zaenkrat ustavili. V kratkem se pa osnuje za Prekmurje posebna podružnica „Državne posredov. za delo“ v Murski Soboti, ki bo lahko preskrbela vsem posestnikom poljubno množico delavskih moči. Zato vabi podpisani urad vse prizadete, da se po tej ustanovitvi zgledajo ponovno. — Osrednji urad „Državne posredovalnice za delo“.

Pri pošttem uradu Vetrin je se otvorila 5. maja t. l. telefonska centrala z javno govornico.

— **„Odbor Primork“** je ob priliki svoje prve javne prireditve dobil daril in preplačil 2980 K. Večje vsote so darovali: prevz. g. knezoškof Jeglič, g. predsed. dr. Brejč, g. Polakova, g. Hedžet, ga. dr. Zerkavova, ga. dr. Gajeva, dr. Kobal, g. Jakil, ga. Marija Krisper, g. Ivančič, g. dr. Puc, gg. Tomažič, Katnik in Ecker in Fr. Knez. Gospod in ga. Pangerc z Bleda za dobrotno pravdo 1000 K, izrečno za siromašno srednješolsko mladino. — G. general Smiljančič pa je dal najlepše darilo s tem, da nam je pomagal k brezplačni vojaški godbi in nam še nadalje obljublja svojo pomoč. G. generalu in vsem dobrovalcem izrekamo: Iskrena hvala! Ljubljana, dne 25. maja 1920. Odbor Primork.

— **Izgnub se je avtoplašč majhen,** asfalt, z železnimi žebli, velikost 710×90 na potu skozi Ljubljano v Mengeš, K 1000.— nagrade pri izgnubiteln inž. A. Lavrenčič. Ljubljana, Zrinskega cesta 6/II.

Liubljana.

— **Ameriški gostje.** V Ljubljano je dospel Mr. Rutherford s soprogo iz San Diego v južni Kaliforniji, ki vodi ameriško državno akcijo za našo deco. G. Rutherford je posetil ljubljanskega podžupana dr. Trillerja in poverjenika za socialno skrbstvo.

— **Cvetični dan D.J.M.** Pokroviteljstvo cvetličnega dne, ki se vrši dne 29 in 30. maja v prid strokovni knjižnici Društva jugoslovanskih medicincev v Ljubljani, je iz prijaznosti prevzela ga. dr. Šerkova, soproga dekana medicinske fakultete v Ljubljani.

— **Uradniška predstava „Saloma, Vsihenka“** se vrši v četrtek dne 27. maja. Vstopnice v predprodaji se dobe v društveni pisarni. Gosposvetska cesta 12.

— **Društvo zasebnega uradništva Slovenije** izreka vsem darovalcem in zavodom za blagotne prispevke v svrhu podpore materi našega bivšega člana g. Anica Cveta, tem potom najiskrenejšo zahvalo. Zbirka znaša 6074.50 K, kateri znesek je bil izročen svojemu namenu.

— **Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“.** V petek, ob pol osmih zvečer skupna skušnja in pogovor. Vsi in vse! Odbor.

— **Smrtna neizgoda na državnem kolodvoru.** V torek, dne 25. t. m. zvečer je bila na državnem kolodvoru smrtna neizgoda. Hotelir Martin Plešivčnik je kot begunec vozil dva vagona hišne opreme iz Prevali na Koroškem preko Ljubljane v Trbiž. Spremljajoč vozove je v torek došel na državni kolodvor v Ljubljani. Pohajal je po tleh in čakal na odhod vlaka. Železniško osebje je 54-letnega moža opozarjalo, naj se pazi, da ga kak vlak ne povzi. Okoli 7. ure 15 minut je privozil mimo njega premikalni stroj ter ga tako nesrečno prijel, da je padel pod kolesa, ki so mu zdrobila obe nogi. Vsi izkavaritve je potem kmalu umrl. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— **Tihotapci.** Zaradi prekrščenja demarkacijske črte je policija obso-

čila Leopolda Stergarja, Emila Sošnja, Franceta Pičulina, Franceta Vogriča, Amalijo Vogrič, Marijo Hojak in Franceta Suligo, rodom iz Čepovana, vsakega na 100 K. Hkratu so jim zaplenili 1474 zavrtkov tobaka in 1000 športnih cigaret.

— **Ukradeno kofo.** Izpred Ljubljanske kreditne banke je bilo v torek opoldne ukradeno 3500 K vredno novo „Puchovo“ kolo trgovcu Franu Paternostu. G. Paternost ima to smolo, da mu je že tretje kolo ukradeno. Lastnik obljublja 500 K nagrade onemu, ki mu izsledi tatu.

— **Mala kronika.** Zaklepni nočni čuval Jakob Rihar je bil aretiran in izročen sodišču, ker je ponoči vlomil v Reichovo tovarno in odnesel raznega blaga v skupni vrednosti 16 000 kron. — Aretirana je bila Alojzija Pintar, ker je osumljena, da je ukradla Berti Lampretovi na Rinski cesti razno perilo in drugo blago. — Čevljar Franc Sitar iz Rožne doline, je bil aretiran, ker je raznim strankam poveril njemu za popravilo čevljev izročeno usnje in denar. Usnje je prodal.

— **Opozorjamo na oglas „Laterne“** slov. kabareta v Ljubljani. Najnovejša aktualnosti. Govoreči pes „Pispi“. Glej oglaš!

Maribor.

— **Nemčurška predrznost.** 19. t. m. so bili mariborski nemškutarji tako predrzni, da so po nekaterih ulicah razobesili frankfurtske z napisom „23.—24. Mai Frühjahrsstrahlen auf der Tessen“. Seveda so bile zastave takoj odstranjene od državnih stražnikov. Ako bi se, recimo, v zasedenem ozemlju zgodilo, da bi kakšen Slovenec razobesil slovenske zastave, bi ga takoj poslali na „letovišče“ v Sardinijo. In pri nas? Frankfurtske so lepo izročili lastnikom — in Maribor je bil rešen.

— **Delovanje stanovanjske komisije.** Kako se rešujejo na strankarski „posvetovalni odbor“ zadeve, ki jih prejmo nam lahko izpriča slučaj, da je odpovedal novi predsednik stanovanjske komisije stanovanje vsem strankam v nekdanji misijonarski hiši samo zato, da se tja zopet vselijo misijonarji. Komentarja ta slučaj menda ne potrebuje.

Celje.

— **Drugo porotno zasedanje v Celju** prične 7. junija t. l.

— **Mestno gledališče.** V soboto, 29. t. m. se na vsestransko željo ponovi tretjič po znanih cenah Cankarjeva farsa „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“. Začetek ob 20. uri.

— **Iz davčne službe.** G. Rafael Dolinšek, predstojnik davčnega urada v Celju je pomaknjen v VII. činovni razred.

LJUBLJANSKA POROTA.

Detomor.

Rozalija Dolinšek je 21letno bolee dekle: tlho in presekan se zagovarja pred ljubljansko poroto zaradi detomora. Na Zgor. Blatu pri Grosuplem domu, kočarjeva hiša, je kot dekla služila pri kmetici Ani Skrbic v Lanišči, kjer se je seznanila z mladim hlapcem Antonom Matjažičem. Sad tega znanstva je bilo dete ženskega spola, katero je dne 6. marca t. l. porodila doma pri svoji materi.

Mlada obtoženka odkrito priznava detomor, opisuje natanko, kako je dete umorila. Po porodu je skrivaj šla po blagoslovljeno vodo ter je ž njeto dete krstila v imenu očeta in sina in sv. duha na svoje ime. Potem ga je stisnila za vrat in položila v skaf, katerega je položila na dvorišče za deske. Vse sledove je izbrisala. Mati in sestre o porodu niso vedele. Drugo jutro na vse zgodaj je otroka pokopala v bližnjem gozdu. Pozneje ga je nameravala izkopati in prenesti na pokopališče, da bi poživljal v blagoslovljeni zemlji.

Priča Anton Matjažič, njen fant, izpove, kako se je seznanil z obtoženko. Na pustni torek je šel izvedel, da je noseča. Na predsednikovo vprašanje, če hodi v cerkev, odgovori priča samozavestno in odločno: „Ne hodim dosti v cerkev. Cerkev me ne zanima.“ — Druge priče potrjujejo nekatere okoliščine. — Izvedenec dr. Tičar potrdi obtoženkino „pristevitost“.

Porotnikom je bilo stavljeno edino glavno vprašanje glede obtoženkine krivde detomora. Porotniki so vprašanje s 7 „ne“ proti 5 „da“ zanikali.

Na podlagi tega porotniškega pravoreka je porotno sodišče oprostil obtoženko od obtožbe detomora.

Takoj ob 12. uri je pričela druga razprava.

Tatvine v železniškem skladišču Medvode.

Pred ljubljanskim porotnim sodiščem se zagovarjajo: delavec Jože Kopač, posestnika snova Janez in France Jarc, mlinar Jurčič in njegov brat Miha zaradi hudodelstva tatvine, ki je bila dne 13. februarja 1920 izvršena v skladišču postaje državne železnice v Medvodah.

V noči omenjenega dne so tatovi vlomili v zaklenjeno skladišče državne železnice na postaji v Medvodah ter odnesli: 15 vreč lanenega semena (894 kg), v vrednosti 7152 K, vrečo koruze za 212 K, sodček barve, vredne 8544 K in nekaj vreč, tako da znaša skupna vrednost ukradenega blaga 16.584 K. Prvi trije obtoženci so vlomili v skladišče ter odnesli blago. Zadnja dva sta prve nagovarjala k tatvini in spravila 11 vreč semena.

Jože Kopač, Janez in France Jarc priznavajo tatvino. Brata Jurčiča zanikata in izjavita, da sta le v toliko kriva, ker sta se dala pregovoriti, da sta spravila ukradeno blago.

Zasliševanje obtožencev je bilo mestoma zelo živahno, kajti drug drugemu so ugovarjali, zlasti so bila znatna nasprotstva med storilci vloga in obema bratoma Jurčičema, ki se z vsjo živlostjo branita in zanikata vsako soudeležbo.

Nad vse zanimiva je bila izpoved priče Slavka Šubica, postajenačelnika v Medvodah. Priča z veliko točnostjo opisuje vse podrobnosti vloga, kako so zasledovali tatove in zlasti, kako dramatični so bili prizori o priliki hišnih preiskav. Jurčiče vem mlinu. Janez Jurčič se je zelo čudil, ko mu je orožnik Sušnik naznanil hišno preiskavo, rekoč: „Jaz nisem nikdar mislil, da se bo delal v moji hiši tak škandal. Veste, da smo bogati in nimamo nobene potrebe, da bi imeli od kakih tatov.“ Prva hišna preiskava je bila brezuspešna. Na pustno nedeljo je priči v gostilni Novljan delal Janez Jurčič. Napravili ste nam največji škandal, da ste preiskali našo hišo, ki je na časti. Jarc in Jurčič sta mu potem še postavila: „Gospod načelnik! Tatovi so prav blizu Vas!“ Tudi pri drugi preiskavi, ko je bil že aretiran Jarc, je Jurčič zagotavljal: „Gospod Šubici! Enkrat ste nam že delali škandal v hiši. Nadaljnji škandalov ne morem trpeti. Postopal bom sodnim putem proti Vam!“ Ko je orožnik Sušnik Jurčiču predstavil Jarca, je prebledel. Jarc je Jurčiču nato dejal: „Očtet je končan! Nato se je Jurčič udal.“

Slično izpove tudi priča orožnik Sušnik. Ker je zagovornik dr. Frian protestiral proti postavljanju cen, navedenih v obtožnici, je sodišče temu ugovoru ugodilo ter razpravo preložilo v svrhu izpolnitve dokazov.

PODKOVSKI TEČAJ.

Obvezni polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. julija t. l. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani do 15. junija t. l. prošnje ter li priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. ubožni list in 6. navrstveno spričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci dobivajo redno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu, skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige.

Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa. Vodstvo državne podkovske šole.

Jugoslovanska Matica.

Šolski odsek odbora za zasedanje ozemlje se tem potom najtopleje zahvaljuje odboru Primork, ki so od svoje dobrodelne akcije odstopile 10.000 K za srednješolske zasedenega ozemlja. V prvi vrsti gre tu zahvala gospe Dr. Debelakovi, kot predsednici odbora, pa tudi vsem ostalim damam, ki so s svojo priklonostjo in požrtvovalnostjo dosegle tako lep uspeh. Sadeve tega idealnega narodnega dela boste uživale same v zavesti, da ste pomagale naši mladini iz zasedenega ozemlja do njene študija, katerega mora nadaljevati tu, ker ga ji tujeva roka v ožji domovini odreka. Ne mi, ampak ta mladina sama se bo najlepše zahvalila, ko bo stotero povračala narodu, kar stori ta sedaj zanje.

Sport in turistik.

Nogometne tekme. Rezultati prvih tekem za prvenstvo na binškoje praznike kažejo veliko premoč „Ilirije“, resnejšega protivnika bo naša kvečjemu ta v „Slovani“. — Tudi

„Slovani“ se nahaja že v dobri formi in je brez dvoma močnejši od mariborskega „Rapida“ ali celo celjskega Sportvereina. Vseled neodločnosti svoje napadalke vrste je zgubil vsekakor v neodločni igri proti Celjanom važno točko. — Mariborski „Rapid“ je gibčno vstrajno moštvo; da je podleglo v tako visokem razmerju ima pripisovati svoji visoki, neuspešni igri. — Celjski S. V. goji isto zastarelo taktiko, manjka pa mu poleg tega vstrajnosti in gibčnosti. — Rezultati prvenstvenih tekem so sledeči: „Slovani“: S. V., Celje 2:2 (1:1), kot 4:6. „Ilirija“: „Rapid“, Maribor 10:0 (3:0), kot 9:2. „Ilirija“: S. V., Celje 10:0 (4:0), kot 5:0. Prijateljska tekma „Slovani“: „Rapid“, 3:0 (1:0), kot 12:6. Naslednja prvenstvena tekma se vrši 30. maja v Mariboru med „Rapidom“ in „Herto“; v cellem je treba odigrati v pomladanski sezoni 21 prvenstvenih tekem; točen razpored bo nogometni podsavez v kratkem objavil.

Gledališče.

REPERTOAR SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA.

Drama:

četrtek 27. maja: „Vsihenka-Saloma“, urad. pred.
petek 28. maja: „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“, ab. A

Opera:

četrtek 27. maja: „Il Trovatore“, petek 28. maja: „Il Trovatore“, ab. D.

Pokrajinske vesti.

— **Cerknica.** Pred nekaj dnevi je naprosil neki tukajšnji milijonar po veljnika naše posadke, naj mu posodi par konj in voljaka, da gre na postajo po pivo. Gospod kapetan je milijonarju ustregel. Moža in konje je poslal omenjeni milijonar iz Cerknice na postajo brez hrane in brez denarja. Ubogi vojak je moral za svoje konje prosjati po gostilnah in bil tako vreden, da je celo na sebe pozabil. Vseled vročine in gladi je vojak na postaji padel v nezavest. Neka begunka se je reveža usmislila in mu kupila v bližnji gostilni malico in steklenico piva. Seveda tudi velikiški gostilničarji so preskopi, da bi revežu pomagali. Baje so rekli gospodje iz Cerknice vojaku, ako mu bo med potjo slabo, naj vtakne glavo v vodo. Mesto da bi milijonar plačal pošteno za trud vojaku, mu je dal natančno do vinarja, kar je imel plačati na postaji. Takemu početju bogataša se mora napraviti konec. Tudi vojaško oblast pozivljamo, da prepreči zaneprej tako brezvestno izrabljanje eraričnih konj in vojakov za nenasično milijonarsko malho.

— **Kočevje.** Sedaj po štrajku se vrši v Kočevju splošna remedura. Preiskave so dognale marsikaj obtežilnega za Kočevjarje. V rudniku se dela red s tem, da se odstranijo hujšakci. Saj ni nič čudnega, ako je moral vodstvo rudnika za časa stavke molčati, medtem ko so voditelji lepo diktirali ravnatelju in drugim vodilnim osebam, kako in kaj se naj dela. Nekaj teh hujšakcev je sedaj zopet na svobodi. Kaj naj pomeni to? Kaj pa je s tistimi možakarji, ki so hujšakli in pripravili nemške kočevske kmete tako daleč, da so šli tisti dan, predno je dospelo vojaštvo v Kočevje, več sto skupaj oboroženi s sekirami in drugim orodjem da pobijejo Slovence, in proglasijo nemško republiko Gotschee. Ali bi ne bilo primerno, da bi se knezu Auerspergu pokazala pot v Nemško Avstrijo? Mogoče bi bilo potem za vedno mirno pri nas.

— **Trbovlje.** Na binško soboto zvečer je povezl vlak na kolodvoru v Trbovljah nekega srbskega vojaka, ki je hotel po tira v Zagorje. Mrtveca so prenesli v mrtvašnico v Trbovljah.

Drobiž.

— **Brihten pastor.** Angleški listi prinašajo dogodbico, kakšnega sredstva se je poslužil neki pastor na deželi, da je dosegel izboljšanje plače. Nedavno je po končani pridigi poklical občinstvu posodo, v kateri se je nahajalo 48 jajc, in dejal: Toliko jajc je dobil moj pokojni predhodnik pred 75 leti za en „šilling“. Nato je pokazal drugo posodo s 24 jajci in rekel: Toliko jajc je dobil njegov naslednik za en „šilling“. Končno je izvel iz žepa malo škaflijo z dvema jajcema, rekoč: A jaz dobim danes toliko jajc za en „šilling“. Baje so mu takoj nato povisali plačo.

Književnost in umetnost.

— **Male pesmarice** je bilo našim pevcem že zdavnaj potreba. Kar žalostno, jih je bilo poslušati, če so v veselju družbi brez not stare, lepe in melodiozne pesmi prepevali preveč po domače. Pevci sami so si želeli milje, priročne izdaje popularnih in priljubljenih moških zborov in četverosplovov, izdanih v žepni obliki, da bi jih lahko jemali s seboj na izlete, zabave itd. Z izdajo Male pesmarice jim je tedaj Zvezna tiskarna zelo ustregla. Ponatisnila je dosedaj šest zborov skladateljev Hajdriha, Zajca, Jenka, med njimi prelepi „Sveča slabota je brlela“ in „V sladkih sanjah“.

— **Pevski zbori** naj naroče vsakega zvezka toliko izvodov, kolikor imajo pevcev, ker je edino prav, da se uče pevc peti iz partitur, ne pa iz glasov. Cena posameznih številkam je le 1 krona, 11 izvodov stane 10 K, torej za današnje razmere tako nizka cena, da si dosedaj izšle pesmi v Mali pesmarici vsak pevec sam lahko omisli. Naroča se v Zvezni knjižarni, Marjin trg, Ljubljana.

— **Jugoslovanska žena.** Izšla je dvojna številka prejšnjega Ženskega sveta. Iz vsebine posnemamo: Z. Kveder: In memoriam. — Ada Negri: Moje mi peva... Dr. Z. Haskova: Masaryk i žene. — Z. Kveder: Predstojatelj sastanak jugoslovanskih žena. Dr. Lah: Kulturno delo slovenske žene itd. Številka stane 10 K. Naročajte!

— **Iz Prekmurja.** Pišejo nam: Na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija t. l. priredi Mursko okrožje „Sokola“ izlet v Mursko Sobotu, kjer se bo vršila javna telovadba in velika ljudska slavnost. S tem nastopi „Sokol“ prvič na prekmurjskih tleh. Izlet je velike važnosti za probujanje sokolske misli, ter narodne in državne ideje med Prekmurci. Računa se na veliko udeležbo gostov izven Prekmurja, da pokažemo, da smo si vsi bratje. Pričakujemo tudi, da se bodo izleta udeležili bratje Hrvatje in Srbi. Priprave za prireditev v Murski Soboti so v polnem teku. Najbrže bo vozil ta dan posebni vlak vsaj iz Maribora do Radkone.

— **Iz Roža.** Pišejo nam: Vprašanje otvoritve restavracije na kolodvoru v Področčici se vleče in vije kakor morska kača. Vsa pota, intervencije in prošnje so našle gluha ušesa pri železniškem ravnateljstvu. Kdor pozna tukajšnje razmere, bo pritril, da le restavracija potrebna že z ozirom na turiste in izletnike, ki prihajajo v velikem številu na Koroško in pa potnike, ki čakajo več ur na zveze vlakov ter so primorani tavati naokrog, ako nočejo v nemčurško gostilno pri Mačniku. Kar je domačinov in železniških uslužbencev, pa morajo eventualno capljati v St. Jakob — poi ure daleč, da dobe jesti, ako ne morejo na Jesenice. In baje otvoritev preprečuje samo neki gospod. Rad bi vedeli, kaj s tem zasleduje? Pa menda vendar ne misli s tem ščititi jesenjske restavracije ali pa Mačnikove nemčurške gostilne — pred konkurenco? Prosimo pristojno oblast, da pove, za katerim grmom tiči zalec, in da nospeti kar najbolj otvoritev restavracije na kolodvoru v Področčici.

— **Konja so prepeljali v aeroplano.** Na neko konjsko razstavo, ki se je nedavno vršila v Santi Barbari v ameriški pokrajini Kaliforniji, je pripeljal nekdo konja v aeroplano. Potovanje po zraku se je zakasnelo za en dan, vseled česar se je tudi razstava vršila pozneje. Pravijo, da je „Družba za varstvo živali“ čakala nanj, ker se je hotela prepričati, če bo konj utrpel kakšno škodo v aeroplano.

— **Koliko stanejo štrajki?** Štrajki so napravili 1. 1919. Ameriki 723.478.000 liver škode. Delavci sami so pri tem izgubili 1.266.657.000 liver.

Izdajatelj in odg. urednik A. Peset. Tisk „Učit. tiskarne“ v Ljubljani.

Prvovrsten program

Vsaki dan

Kabaret „LATerna“ v Narodnem domu

Najnovejše aktualnosti

Začetek ob 21 uri

Mali oglasi.

Proda se:

Proda se dobro ohranjeno motor-
no kolo. Vpogled Tržaška cesta 47.Mlin in trgovina se takoj
proda. Ravno tam se odda gostilna v
najem. Ponudbe na uravnavo „Jugoslavije“
pod „Prijazni kraj“. (Znamka za odgovor)2 sokolska kroja ter več druge
obleke prodam. Naslov v upravi. 777Napredaj imam 20 omar za
led (Eiskasten) za točenje piva in shra-
njevanje mrzlih jedi. Nadalje imam tudi
napredaj 42 okroglih miz, trikrat preska-
nih porabnih za gostilničarje. SIMON
PRAPROTIK, mizar, Jesenice-Fužine 175,
Jenova ulica 7. 755Velik glasbeni avtomat
tvrdke Gustav Stin-1, Dunaj, s 3 va-
ljari ter slov. napravi, skoraj nerabljen,
se takoj proda za ceno po dogovoru. —
Franc Šilbar, mizar, Jesenice-Fužine 175,
Gorenjsko. 757Sveže surove maslo razpo-
šilja FRANC SENCAR, Mala Nedelja
pri Ljutomeru. 767

Kupi se:

Kupim rabljen ali nov stroj
za rezanje manufakturnih vzorcev. Po-
nudbe na Anončni zavod, Drago Besel-
jak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 751Kupim takoj večjo množino ma-
lin lesenih zahtevov za pošne po-
slatke. Kdo mi jih dobavi? Dray, Pred
Škofijo 21/II. 742Elektromotor 800—400 voltov
enakomerni tok, od 1/2—4 HP se kupi
Dopisi pod „ICK“ na Anončni eksped-
icijo, Al. Matelič, Ljubljana. 775

Službe:

Dva slikarska pomočnika
sprejme takoj FRANC JEMC na Bledu.Kontoristinja popolnoma zmo-
žna slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi, večja strojepisja se
sprejme takoj ali pozneje pri tvrdki:
HOPPE & VALJAK, vinska trgovina,
Maribor. 768Iščeta se dve dobri pomivalni
za tuksajno restavracijo proti dobri plači
in hrani. — Več v posredovalnici Flux,
Gospodarska ulica 4/I. 776Zdrava, 15—17 let stara
deklica, katere ima veselje do ku-
hinje in vseh hišnih in vrtnih del, dobi
trajno službo. — One, ki znajo šivati,
imajo prednost. Vstop takoj pri Ivan
Tramšak, Dobropolje. 778Urarski učence se sprejme.
Kje pove upravnistvo. 778Sprejem stenografinjo za
slov. in nem., nastop 1. junija; plača po
sposobnosti. Pisarna dr. IVO BENKO-
VICA, odvetnika v Ljubljani, Mikloš-
čeva cesta 6. 782Kolarški pomočnik za iz-
voščke in kovački pomočnik,
dobre sile, iščejo se za Sarajevo in
dobro plačo. Prijaviti se osebno v ho-
telu Wilson soba 4 od 12—2. ure in od
6—8. ure zvečer. 782Iščem mesta kot skladiščnik
ali pisarniška moč. Imam zadostno to-
zadavno prakso. Naslov v upravi „Ju-
goslavije“. 771Iščem službo kot plačilna na-
tarkarica. Vstopim lahko takoj. Ce-
njene ponudbe prosim pod „Takoj na
upravo lista“. 800

Razno:

Išče se za takoj meblorava
soba. Ponudbe na upravnistvo pod
„Štev. 781“. 781Išče se blago srce, ki bi posodilo
večletnemu samostojnemu obrtniku vsoto
K 200.000.—. Plačeval bi po zmožnosti
ali po dogovoru. Cenjene ponudbe pod
„Obrtnik“ na Anončni zavod, Drago
Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5Zahtevajte „Jugoslavijo“ v
vseh gostilnah, kavarnah in
brivnicah!
Pridobivajte naročnikov!Klavirje, pianine in
harmonije
prodaja in izposoja
Alfonz Brezniknajvečja zaloga vseh glasbil, muzikalij
in strun. Ljubljana, Kongresni trg 15.Poravnajte zaostalo na-
ročnino takoj, da se vam
pošiljanje lista ne ustavi!Zaloga novih raznovrst-
nih dvokoles z
najboljšo pnevmatiko, posebel
plašč, zračna črva in vsako-
vrstni deli dvokolesa in razne
stroje. — Vzamejo se tudi stara dvo-
kolesa in stroji v račun. 623F. B., trgovina z raznimi stroji,
LJUBLJANA, Stari trg 28.

Papir za cigarete

Abadie, Samum, Golub, Club, Ottoman,
vsakovrstne stročnice, pečatni vosek in
konceptni papir priporoča na debelo:
„URANUS“ papirnica, Ljubljana
Mestni trg šte. 11. 754Sprejem
kontoristinjoza vsa pisarniška dela. Ponudbe na to-
varno L. Bonat, sin Čopova ul.Kdor kupuje les,
rezan, tesan, okrogel, drva in ima 800.000
kron obratnega kapitala na razpolago
naj se obrne do solidnega lesnega tr-
govca na Stajerskem, kateri prevzame
agencijo lesne trgovine in ima ogromne
množine lesa na ponudbo. Najraje išče
lesne trgovce za Srbijo. Ponudbe pod
„Les H 18“ na upravo „Jugoslavije“.Rudokop
s približno 1000 delavcev in
uradnikov na Hrvatskem
išče izvežbanega, rudniškega
zdravnikaza takojšnji nastop. Dana je
tudi prilika za privatno prakso.
— Cenjene ponudbe pod šifro
„Rudnik 988“ na Blocknerjev
anončni zavod, Zagreb, Jur-
jevska šte. 31. 752

Pozor!

Vse vrste uradne potrebščine,
vse vrste šolske potrebščine,
vse vrste papirja
ter razglednice ingumi za cepljenje trt
ter cigaretni papir: Abadie, Golub,
Kazino, Tabu in stročnice Ambor,
razpošilja na debelo in drobnoJos. Omersa, Ljubljana
Dunajska cesta 6/I.Ujedinjene som-
borske tov. sira Sombor,
Prestolonaslednika Aleksandra
ulica šte. 10.dobavljajo
samo na veliko
Somborski ovčji sir. Somborski
mešani sir (a la liptauer) in
prvovrsten trapistovski sir.! PRODAJ !
ca 6000 kg krogloga železa 18 mm
v ca 3 m dolgih palicah
ca 3000 kom. lesu h grablj za seno
Ponudbe na poštni predal
št. 150, Ljubljana.O glasi v „Jugoslaviji“ imajo naj-
boljši uspeh, ker je zelo raz-
širjena in jo vsakdo rad čita!

Hočes postati govornik?

naroči „Ročni splošnik“, pri-
meren za obrtnika, trgovca, uradnika,
delavca, rokovalca, kmeta, vojaka in za
vsako gospodinjico. Cena K 20.—. Na-
dalje se dobi klobučna knjiga za
vsakovrsten les, okrogel in rezan. Dobi
se v vsaki knjigarni ali pa pri založniku
VILJEM POŽGAJ, Kranj št. 2.

Kupujemo

vse vrste papirja
po najvišjih dnevnih cenah.„DRAVA“
veletrgovina s papirjem v Za-
grebu. Brzjavlj. „Drava“ Zagreb.L'Eau de Cologne | Kolinska voda
No 250
de la Maison | Trdke
„DRIAY-PARIS“
Vaût plus que l'or! — Bolj z htevanju kot zlato!
Prodaja na debelo: Parfumerie des „Fleurs de France“ — (Parfumerija
„cvetlja Francija“).

21 — PRED SKOFIJO — LJUBLJANA.

Kupujemo in prodajamo
na debelo:
koruzo, pšenico, vse sa-
deže in deželne pridelke.Banatsko moko, mast, sla-
nino, suho meso.Ponudbe in vprašanja glede vsakega blaga brez razlike izvolite vpslati na:
„UZORNIK“, komisijonaril: brata Gursky
ZAGREB, Berislavičeva ulica broj 2.

Brzjavlj. „Uzornik“ Zagreb. Telefon 12—28.

Zastopamo
hiše mnogovrstnih strok iz tu- in
inozemstva, n. pr.:Tvorilno strojev in alata, pa-
pirja, tkanine, tvornice testenin
(makaroni, fidelina, rezancev) itd.,
trdke „Robert Metzger i dr.
Wien“, katere izpo-voja vagoni
(cisterne) za prevoz vina, petroleja.Ponudbe in vprašanja glede vsakega blaga brez razlike izvolite vpslati na:
„UZORNIK“, komisijonaril: brata Gursky
ZAGREB, Berislavičeva ulica broj 2.

Brzjavlj. „Uzornik“ Zagreb. Telefon 12—28.

Narodna knjižnica.

1. in 2. snopič: Val. Vodnik, izbrani spisi. Broš. 8 K.
3.—5. snopič: Gaudamus, komedija v štirih dejanjih.
Spisal Leonid Andrejev, poslovenil dr.
Joža Glonar. Broš. 8.— K.6.—9. snopič: Gadje gnezdo. Povest iz dni trpljenja
in nad. Spisal Vladimir Levstik. Broš.
10.— K, vez. 14.— K.10.—12. snopič: Bele noči. Mali junak. Spisal F. M.
Dostojevskij, preložil dr. Vlado Bor-
štnik. Broš. 10.— K, vez. 14.— K.13.—15. snopič: Moje življenje. Spisal Ivan Cankar.
Broš. 10.— K, vez. 14.— K.16. snopič: Paberk iz Roža. Spisal Ivan Albreht.
Broš. 10.— K.

17.—18. snopič: Bilke. Spisala Marija Kmet. Broš. 8.— K.

Založila in izdala „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Slavnemu občinstvu se priporoča
= KAVARNA CENTRAL =
poleg Zmajevga (jubilejnega) mostu.
500 Lastnik Stevo Miholič.ZIMA. Konjske in goveje repe, grivo kozino in ščetine
kupi vsako množino po najvišjih cenah
izdelovalnica žime za 2 mnice.
M. MASTERI, Stražišče pri Kranju (Ger.)
!! V zalogi vedno vsakovrstna žima za žimice. !!

Tkanine - perilo - modno blago

Velike zaloge! Trdka Najnovejši vzorci!
Raimondo Malusa & Co., Trst,
via San Lazzaro šte. 10. 751

Strojepisne in stenografinje

le perfektne, z daljšo prakso, sprejme
Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.Pismene ponudbe z zahtevami glede plače itd. naj se
naslovijo na tajništvo banke. 751

Koncert

danes in vsaki dan v „PLZENSKI
RESTAVRACIJI“ poleg nunske
cerkve v Gradišču. — Svira čeho-
slovaška damska kapela. — Za
obilen obisk se najtopleje priporoča
JOSIPINA ŠMID, restavraterka.

Spretnega, zanesljivega, pridnega

akviziterja

sprejememo. — Ponudbe pod „Akviziter“, na poštni
predal šte. 74 v Ljubljani.

Veliko izbero

kamenine (Steingut) posode nudi zlasti
trgovcem na deželipo zmerni ceni
trdka Stanko Zargi,
Ljubljana, Martinova c.

Ceniki na razpolago.

Auto Pneumatike

815/105, 880/120, 935/135

nadalje zračne cevi v vseh dimenzijah na
skladišču pri mehanični delavniciJosip Kunplesch,
Zagreb, Meduličeva ulica št. 14.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge
pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,
Kranj, Ljubljana, Maribor, Metko-
vić, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.